

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

“Затверджую”
Проректор з навчально-виховної роботи
М.І.Соловей
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ І
ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти денна/заочна
Навчальний рік 2023/2024
Семестр I
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова навчання англійська
Форма підсумкового контролю іспит

Розробник:

Чхетіані Т.Д., к. філол. н., доцент кафедри англійської філології і філософії мови.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови.

Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри проф. д.ф.н.

_____
(підпис)

Ізотова Н.П.
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології,
протокол № 1 від « 29» серпня 2023 р.

Голова вченої ради факультету

_____
(підпис)

Гнезділова Я.В.
(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення дисципліни:

Мета дисципліни полягає у досягненні високої мовної, науково-комунікативної, літературознавчої, перекладацької та організаційно-стратегічної компетентностей студентів у написанні магістерської роботи, в розвитку навичок і вмінь побудови й написання англійською мовою наукового тексту магістерської роботи; оволодінні комунікативно-риторичними нормами наукового письма як виду комплексної діяльності, що має соціальні, когнітивні та власне мовні аспекти.

---

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС;
90 год., у тому числі:

лекції 10 год (денна форма) / 4 год. (заочна форма)

семінарські заняття 24 / 4 год.

самостійна робота 56 / 82 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. Знати методи й організаційні принципи лінгвістичного, перекладацького та літературознавчого дослідження, стандарти й специфіку наукового усного й письмового англійського дискурсу, головні риторичні, стилістичні та жанрові особливості його побудови та репрезентації.

3.2. Вміти побудувати й написати науково-грамотною англійською мовою магістерську роботу з використанням дедуктивного та індуктивного методів дослідження. Вміти робити посилання, складати й описувати бібліографію.

3.3. Володіти уміннями й навичками англійського наукового письма як видом комплексної діяльності з урахуванням соціально-культурних, когнітивних та власне мовних вимог, яких необхідно дотримуватись для опанування мови науки.

---

4. Анотація навчальної дисципліни “МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ”

Навчальна дисципліна “МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ” є нормативною і відіграє особливу роль серед інших академічних дисциплін, що вивчаються студентами-магістрантами першого року навчання, оскільки саме в процесі оволодіння основами методів й організації лінгвістичних, літературознавчих та перекладацьких досліджень з позиції академічної доброчесності відбувається становлення студентів як майбутніх дослідників та викладачів вузу, тобто досягаються виховні, освітні, розвиваючі та професійно-педагогічні цілі підготовки фахівців з іноземної мови, літератури й перекладу.

Сьогодення висуває нові вимоги до вищої освіти, до наукової компетентності фахівця – людини, яка творчо мислить, свідомо орієнтується в інформаційному та науковому просторі, самостійно опановуючи світоглядні парадигми.

Глибоке усвідомлення інноваційних явищ і вміння їх розв’язувати за допомогою неординарних методів неможливе без оволодіння науковим апаратом і логікою наукового процесу. У теорії та практиці вищої освіти накопичено значний досвід залучення методів дослідження, який здатен слугувати основою наукової підготовки майбутнього спеціаліста та передбачати формування узагальнень на належному науковому рівні.

Постала нагальна проблема оновлення навчального процесу вищої школи в зв’язку з його орієнтацією на модель майбутньої професійної діяльності студентів в умовах упровадження ефективних технологій, методів дослідження певної наукової проблеми і в цілому організації наукового процесу з дотриманням принципів наукової доброчесності. Це сприяє формуванню особистості з творчим мисленням, здатної самостійно розробляти авторські, ексклюзивні програми, здійснювати педагогічний процес на високому інтелектуальному рівні. В зв’язку з цим постає питання ефективної підготовки студентів до самостійної, творчої, дослідницької діяльності.

Таким чином, **предметом** дисципліни є основи наукових знань з методів і організації конкретних лінгвістичних, літературознавчих і перекладацьких практик, що передбачають формування у студентів умінь аналізувати наукову літературу, висвітлювати результати науково-теоретичних і дослідницьких пошуків в магістерській роботі, наукових розвідках тощо. Успішне оволодіння навичками наукового дослідження і творчої роботи

допомагатиме їм порівняно легко включатися в професійну діяльність, переводити наукові знання в площину практичного використання.

Головна мета й завдання навчальної дисципліни складаються з:

- ознайомлення студентів-філологів з основами наукових досліджень, питаннями методології, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для написання наукових робіт: магістерської, тез, наукової статті, доповіді на конференцію;
- оволодіння методами та організацією наукового дослідження;
- розвитку раціонального творчого мислення (наукової творчості);
- дотримання принципів академічної доброчесності з метою уникнення плагіату.

Тематична організація програми орієнтує на зв'язок між читанням, критичним осмисленням прочитаного та техніками письма в наукових цілях основних лінгвістичних дисциплін як от лексикологія, стилістика, дискурсологія, а також літературознавства й перекладознавства в сучасних наукових парадигмах. Наукові тексти від вище середньої до високої складності слугують прикладами для написання окремих параграфів, фрагментів та наукових есе, починаючи з опису конкретних даних і завершуючи описом теми дослідження.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в 5 лекціях і 12 семінарських заняттях. В лекціях подаються загальні основи наукового дослідження, теоретико-методологічні засади, поняттєво-категоріальний апарат, методи та етапи наукового дослідження, форми організації наукового викладу. Особливо підкреслюється мета та логіка викладу, типи смислових зв'язків, засоби когезії наукового тексту та методика дослідження. Тлумачиться залучення спеціальних технік логічного викладу: висловлення контрольної ідеї, надання визначень, перефразування, пояснення, посилання, написання вступу та висновків. Значна увага приділяється написанню тез як основи для інших форм наукового письма та наданні ілюстративного матеріалу для підтвердження теоретичного положення. Дана дисципліна передбачає організацію етики й естетики наукового викладу, складання бібліографії, чорновий та кінцевий варіанти роботи. Акцентує увагу на добропорядності, чесності магістрантів в плані запозичень з інших наукових праць з метою уникнення плагіату при

написанні власної роботи. Курс дисципліни передбачає закріплення теоретичного матеріалу на семінарських заняттях з методів дослідження та самостійну роботу на тему магістерської роботи.

5. Завдання (навчальні цілі):

Завдання дисципліни полягає у тому, щоб навчити магістрантів працювати з великим обсягом інформації на наукові професійно орієнтовані теми, критично осмислюючи її для подальшого використання в своїй науковій та педагогічній діяльності; навчити їх писати найбільш вагомі для майбутньої професійної діяльності наукові тексти різних жанрів з дотриманням основних вимог щодо організації змісту, стилістико-жанрової та комунікативно-риторичної організації наукового повідомлення, оформлення. **Конкретними** завданнями є навчити правильно писати наукові роботи різного обсягу та рівня складності англійською мовою; вільно і правильно використовувати граматичні конструкції; стилістично правильно висловлюватися в письмовій формі; оформлювати виноски та посилання на літературу в різних видах наукових праць. **Загалом**, методи та організація наукових досліджень з мови, літератури й перекладу для магістрів передбачає виконання двох основних завдань: 1) налаштування на інтенсивне аналітичне читання наукових праць та розвиток навиків письма, необхідних для написання магістерської роботи; 2) навчання логічному мисленню, послідовному й змістовному викладу отриманих результатів дослідження. З метою запобігання плагіату студенти вивчають, як правильно робити посилання на праці вчених з проблеми дослідження, вміти їх цитувати й критично ставитись до висловлених думок.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та /або методи і технології навчання)	Методи оцінювання
Код	Результат навчання		
1.1	Знати сучасний англійськомовний термінологічний апарат науки, базові навички наукового письма	Комунікативний метод	Написання модульної контрольної роботи
1.2	Знати техніки зв'язного, послідовного логічного викладу наукового тексту різних жанрів	Метод проблемного навчання	
1.3	Знати принципи академічної наукової доброрядності	Комунікативний метод	

2.1	Уміти працювати з науковою літературою, критично оцінювати наукове повідомлення, застосовуючи методи лінгвістичного аналізу	Метод пошукової роботи	
2.2	Уміти визначати наукову позицію автора	Метод інтерактивного навчання	
2.3	Уміти писати тексти найбільш вагомих наукових жанрів	Метод пошукової роботи	
3.1	Розвивати навички публічних виступів на тему дослідження на наукових семінарах, колоквиумах, конференціях тощо	Комунікативний метод	
3.2	Застосовувати комунікативно-риторичні стратегії мовленнєвої поведінки науковця в усній і письмовій формах спілкування з представниками наукової спільноти	Комунікативний метод	
4.1	Дотримування принципів автономності і відповідальності як головних орієнтирів у написанні наукової роботи незалежно від форми і обсягу.	Написання наукового фрагменту магістерської роботи, статті або тез доповіді на наукову конференцію.	
4.2	Здатність самостійно працювати над темою дослідження, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результат своєї діяльності.	Написання вступу та висновків досліджуваної проблеми.	3

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку й професійного самовдосконалення.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 2. Демонструвати належний рівень володіння англійською та другою іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.							+	+		
ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема	+	+			+			+		

інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження у галузі лінгвістики, перекладацьких студій, літературознавства та педагогіки.										
ПРН 4. Цінувати мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.			+							+
ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективною взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	+	+	+	++						
ПРН 6. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи у лінгвістиці, перекладацьких студіях, літературознавстві та педагогіці.		+			+	+	+			
ПРН 7. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення лінгвістики; демонструвати поглиблені знання в галузі лінгвістики, перекладацьких студій, літературознавства та педагогіки.		+	+	+	+			+	+	
ПРН 8. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+								+	
ПРН 9. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих різножанрових текстів.	+		+		+		+			
ПРН 10. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу.		+		+			+		+	
ПРН 11. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи у процесі навчання англійської і другої іноземної мов.	+									
ПРН 12. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки						+				

носіїв англійської та другої іноземної мов.										
ПРН 13. Володіти основними поняттями галузі перекладознавства; володіти прийомами забезпечення якості перекладу; знати принципи професійної діяльності перекладача.		+	+		+	+		+	+	
ПРН 14. Здійснювати переклад текстів різних стилів і жанрів (художні, ділові, наукові, тощо), враховуючи особливості стилістичних реєстрів при їх переносі з однієї мови на іншу.	+	+								
ПРН 15. Враховувати специфіку національного менталітету співрозмовника та різні позамовні чинники, які сприяють або заважають успішному протіканню акту мовлення.										
ПРН 16. Дотримуватися правил академічної доброчесності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

- семестрове оцінювання – написання МКР
- підсумкове оцінювання – іспит

8.1 Форми та критерії оцінювання студентів:

- **Семестрове оцінювання:**

1. Усна форма опитування
2. Оцінювання самостійної роботи
3. Оцінювання письмових вправ
4. Написання та оцінювання проектів на обрану тематику
5. Написання тез на тему дослідження
6. Написання модульної роботи

- **Підсумкове оцінювання: іспит**

- **Умови допуску до іспиту:**

Виконання аудиторної, самостійної та модульної роботи згідно з програмою дисципліни “Методи та організація лінгвістичних, літературознавчих і перекладацьких досліджень та принципи академічної доброчесності”

8.2 Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

- Проміжна атестація після 4 навчальних тижнів.
- Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності, включаючи аудиторну й самостійну роботу протягом 5 навчальних тижнів та написання модульної контрольної роботи на останньому занятті.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Назва теми лекцій (включно із темами, що винесені на семінарське та самостійне опрацювання)	Кількість годин					
		Денна форма			Заочна форма		
		Разом	у тому числі		Разом	у тому числі	
			Лекції /практичні заняття	самостійна робота		Лекції /практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Методи дослідження в лінгвістиці							
1.	<p>Методологія, методи та організація наукового дослідження в лексикології.</p> <p>Практичне заняття: Специфіка науково дослідницької діяльності. Загально-наукова та конкретно наукова методологія</p> <p>С/р Фундаментальна, або філософська, методологія</p> <p>С/р. Використання методів наукового пізнання..</p> <p>С/р Методи на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень.</p>		2				2
			2				
				3			3
				3			3
				3			3
	<p>Практичне заняття: Теоретичні та емпіричні методи дослідження в лексикології.</p> <p>С/р Застосування логічних законів і правил в дослідженні.</p> <p>С/р Види досліджень: спостереження, опитування, експеримент.</p>		2				2
				3			3
				3			5
				3			5

	1. Редагування і постредагування змісту перекладу. 2. Практичне застосування перекладацьких програм. 3. Перекладацькі програми для перекладу. С/р Види перекладацької діяльності С/р Перекладацькі студії. Уникнення наукового плагіату в перекладацькій діяльності. С/р Методи ефективної підготовки студентів до самостійної, творчої, дослідницької діяльності в перекладацькій діяльності.		2 2 2	3 3 3			5 5 5
5.	Літературознавчі виміри структуралізму. Практичні заняття: 1. Структурно-семантичний аналіз художнього тексту. 2. Літературна імагологія як поле застосування структуралізму. 3. Структуралістські підходи у студіях повсякдення. Написання МКР С/р. Структурно-семантичний аналіз художнього тексту за вибором студента. С/р Імагологічний аналіз тексту української/зарубіжної літератури. С/р Використання елементів структуралізму.		2 2 2 2	5 3 3			5 5 5
	Всього годин	90	10 / 24	56	90	4 / 4	82

10. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Основні (базові):

1. Білуха М.Г. (1997) Основи наукових досліджень. Київ: Вища школа. – 271 с.
2. Добров Г.М. (1998) Наука про науку. Київ: Наукова думка. – 304 с.
3. Крушельницька О.В. (2003) Методологія та організація наукових досліджень. Київ:Кондор. – 192 с.
4. Мороз І.В. (1997) Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. Київ: Знання. – 56 с.
5. Потапенко С.І. (2018) Контури дискурс-аналізу. Ніжин: НДУ. – 40 с.
5. П'ятницька-Позднякова І.С. (2003) Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ :Знання-Прес. – 116 с.
6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. (2006) Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Київ: Знання. – 331с.

Додаткові:

1. Квасова О.Г. (2012) Going for Degree. Professional English for Students of Linguistics: Навч. посібник .– Київ: Ленвіт, – 167 с.
2. Лівницька І. (2011) Науковий дискурс: рівні та особливості аналізу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. – Вип. 96 (1). – С. 381–385.
- 3.Шепітько С. В. (2014) Науковий віа академічний дискурс: питання типології. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов.* – № 1102. – С. 76–80.
- 4.Arnaudet M.L., Barrett M.E. (1984) Approaches to Academic Reading and Writing. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall. – 276 p.
5. П'щенко О.М. (2013) The Language of Science. Київ: Вид. підпр. “Едельвейс”. – 302 с.
6. Swales J.M. (1991) Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. – Cambridge: Cambridge University Press. – 260 p.
7. Tannen D. (2002) Agonism in Academic Discourse. *Journal of Pragmatics*. Vol. 34, No. 12. P. 1651–1669.
8. Yakhontova T.V (2003). English Academic Writing: For Students and Researchers Львів: ПАІС. – 220 с.

11. Додаткові ресурси:

1. Голик С. В. Науковий дискурс: основні напрями дослідження. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Admin/Downloads/Sdzif_2016_14_9.pdf
2. Hyland K. Persuasion and Context: The Pragmatics of Academic Metadiscourse /
3. Ken Hyland // Journal of Pragmatics / Chief ed. Jacob L. Mey. – 1998. – Vol. 30. No. 4. – P. 437– 455. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www2.caes.hku.hk/kenhyland/files/2012/08/metadisc.jop_.pdf
4. Jones J. (2006). Multiliteracies for Academic Purposes: A Metafunctional Exploration of Intersemiosis and Multimodality in University Textbook and Computer-based Learning Resources in Srjynehb lbcrehccience Sydney Digital Theses[Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://hdl.handle.net/2123/2259>